

11. Katecheze o mezigeneračním předávání víry

Apoštol Petr

Struktura Katecheze

1. Úvod

- Petr se stal prvním papežem, byla mu svěřena církev.

2. Rozhovor Ježíše s Petrem

- Ježíš se Petra třikrát ptá: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“
- Bůh vidí do srdce a ví o naší lásce.

3. Dva úseky o stáří v rozhovoru Ježíše a Petra

- První úsek – přijetí křehkosti stáří
- Druhý úsek – pokora a přijetí ústupu z vůdčí role

4. Závěr – vztah mezi starými a mladými

- Starý člověk není šťastný bez pohledu na mladé.
- Oboustranný vztah mezi generacemi je výrazem vzájemné lásky a moudrosti.

5. Modlitba

6. Příběh a obrázek

1. Úvod

Apoštol Petr se stal prvním papežem a byla mu svěřena církev. Jeho jméno Petr se v Novém Zákoně vyskytuje 154x. Častější už je jen jméno Ježíše Krista. Je velmi důležitou postavou, protože v něm je vidět naše společná lidskost, jeho láska k Ježíši i křehkost, s kterou Ježíš počítá. Petr byl obyčejným rybářem, který nepatřil k elitě národa tehdejší doby. Uměl si poradit se živly, když lovil ryby na své malé loďce, aby uživil svou rodinu, ale neuměl mluvit k zástupům ani nevedl žádnou velkou skupinu lidí. Nikdo by to od něj ani neočekával. Přesto si ho Pán Ježíš zvolil a udělal z něj prvního papeže, kterému svěřil vznikající křesťanské obce.

Prostor na otázky:

1. *Dokázal/a jsem v životě přijmout na sebe nějakou zodpovědnost, i když jsem se na to zpočátku necítil/a?*
2. *Dokážu se spolehnout na Boha a nechat se vést Boží vůlí?*

2. Rozhovor Ježíše s Petrem

Na břehu Tiberiadského jezera, na místě, kde byl Petr se svým bratrem Ondřejem povolán, se Ježíš 3x Petra ptá: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji!“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce! Amen, amen, pravím Ti: Dokud si byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“ (Jan 21,17-18)

Bůh vidí do každého srdce, ví, s jakou láskou může v našem srdci počítat. Ví, že ho Petr miluje, a přesto se ho 3x za sebou ptá. Proč? Možná proto, abychom si i my uvědomili, jak velká je Ježíšova láska k učedníkům a tím i k nám. Je to láska svobodná, přímá, silná a vlídná. Má nás dovést k odpovědi: Jaká je moje láska, má odpověď na tento vztah Boha ke mně? Nejedná se zde o nějakou strojenost, o příležitostné klanění nebo „nasládlou“ lásku. Jedná se o přímý vztah k Bohu, který je nám stále nablízku.

Prostor na otázky:

1. *Vzpomínám si na nějakou chvíli, kdy mě Bůh „povolal“?*
2. *Jaká je moje odpověď na Boží „volání“?*

3. Dva úseky o stáří v rozhovoru Ježíše a Petra

V rozhovoru Ježíše s Petrem najdeme dva úseky, které se týkají stáří. V prvním Ježíš Petra upozorňuje, že v mládí byl soběstačný, byl sám sobě pánem. Ve stáří to bude naopak. Stáří s sebou přináší nemoci, omezení a závislost na druhých. Staří by tyto nevyhnutelné projevy měli umět přijímat a vydávat svědectví o trpělivosti a nezastavení se na cestě za Ježíšem, i když se jejich tempo výrazně zpomaluje. Moudrost ve stáří spočívá v poučení z křehkosti a vydávání svědectví i za okolností, kdy je život svěřen do jiných rukou a dalece závisí na iniciativě druhých.

Ve druhém úseku můžeme vidět z rozhovoru mezi Ježíšem a Petrem, že ve stáří klesá vůdčí role. Je zde pokušení o uchování protagonismu. Petra přepadá zvědavost a při pohledu na učedníka, kterého Ježíš miloval a který šel za ním, se ptá: „Pane, a co on?“ (Jan 21,20-21) Ježíš Petra napomíná, aby se o to nestaral. Od Petra chce jen jednu věc a tou je následování. O nic jiného se Petr nemá starat.

Prostor na otázky:

1. *Dokážu přijímat projevy stáří s trpělivostí?*
2. *Dokážu předat vůdčí roli v rodině, mezi přáteli, ve farnosti...?*

4. Závěr – vztah mezi starými a mladými

Staří by neměli závidět mladým, kteří se vydávají svou vlastní cestou nebo obsazují jejich místa. Je pěkné, když starý člověk může říci: „Prožil jsem život – zhřešil jsem, ale také prokazoval dobro.“ Tak se loučí moudrý člověk. Někteří lidé nemají rodinu, ale to neznamena, že nemají přátele, farní rodinu nebo alespoň dobré vztahy se svými sousedy. Protože náš bližní není jen stejné krve jako my, ale je to člověk, který je blízko nás. A blízko nás je i mladá generace, která se toho od nás může mnoho naučit.

Papež František řekl: „Starý člověk nemůže být šťastný bez pohledu na mladé a mladí nepůjdou v životě vpřed, když se nepostarají o své staré.“

Prostor na otázky:

- 1. Kdo jsou moji bližní? Jak se mi daří udržovat s nimi dobré vztahy?*
- 2. Když vidím mladou generaci, jsem šťastný/á a dokážu jí žehnat a modlit se za ní?*

5. Modlitba

Pane Ježíši,
děkujeme Ti za apoštola Petra,
který Tě miloval i přes svou slabost,
který padal, ale znovu vstal,
protože věděl, že Tvá láska je silnější než lidský strach.

Dej, ať se i my umíme ptát sami sebe,
zda Tě opravdu milujeme —
ne slovy, ale skutky,
v trpělivosti, pokoře a službě druhým.

Uč nás, Pane, přijímat křehkost života,
mládí i stáří, sílu i slabost,
a v každé době zůstat věrní Tvému hlasu:
„Následuj mě.“

Ať se starší stávají svědky moudrosti a pokoje,
a mladí rostou v úctě a lásce.
Spoj nás, Pane, v jednom srdci,
abychom byli Tvoji církví — živou, pokornou a milující. Amen.

6. Příběh – Erikův stařík

Jeli jsme s rodinou na Štědrý den odpoledne ze San Franciska do Los Angeles. Letos totiž připadly Vánoce na neděli. Potřebovali jsme do Los Angeles dorazit v pondělí ráno, když jsme si předtím rozdali dárky a strávili dopoledne Štědrého dne s manželovými rodiči.

Zastavili jsme se na oběd v nějaké jídelně v King City. Byla jsem zabraná do úvah o příjemnostech i povinnostech, které den přinese, když bylo mé snění náhle přerušeno. Slyšela jsem, jak náš roční synek Erik na své vysoké židličky nebyvale radostně vříská: „A – hój!“ (Domníval se, že jde o dvě slova.) Baculatýma ručičkami bušil – plác, plác – do kovového podnosu. Tvářičku rozzářenou vzrušením, oči doširoka otevřené, pusou roztaženou v bezzubém úsměvu. Vrtěl se na židli a zalykal se smíchem, a pak jsem spatřila důvod jeho veselí.

Umaštěný, obnošený kabát, roztrhaný téměř na hadry. Pytlíkové kalhoty se zipem na půl žerdi visely na vychrtlém těle. Prsty u nohou trčely z něčeho, co jen vzdáleně připomínalo boty. Košile se špinavým límcem a obličej, který neměl obdoby. Bezzubé dásně stejné jako Erik. Nepoddajné vlasy nemyté a nečesané. Vousy příliš krátké na bradku, ale daleko za jednodenním strništěm. A nos podobaný od neštovic vypadal jako mapa New Yorku. Byla jsem poměrně vzdálená, abych ho cítila, ale byla jsem si jistá, že páchne.

Mával rukama, o něž pleskaly volné manžety. „A – hój, zlato. A – hój, pašáku. Tě vidím, cvaldo.“ Erik dál klokotal smíchem a volal: „A-hój“ A vždy následovala nějaká odezva. Strčila jsem Erikovi sušenku, rozdrobil ji na tác. Obrátila jsem jeho stoličku. Erik začal vřískat a otáčel se za svým starým kumpánem.

Číšnice pozvedly obočí. Od stolů bylo slyšet rozpačité pokašlávání. Ten starý ochmelka tady spolu s mým krásným chlapečkem otravuje! Teď ten pobuda křičí přes celou místnost: „Umíš dělat baf? Hele, von to zná.“

Chlápek byl opilý. Nikomu to nepřipadalo roztomilé. Manžel byl v rozpacích, já jsem se cítila pokořená. Dokonce i náš šestiletý synek chtěl vědět, proč je ten muž tak hlučný. Spěšně a beze slova jsme jedli, ovšem kromě Erika, který spolu s tím pobudou předváděl celý svůj repertoár.

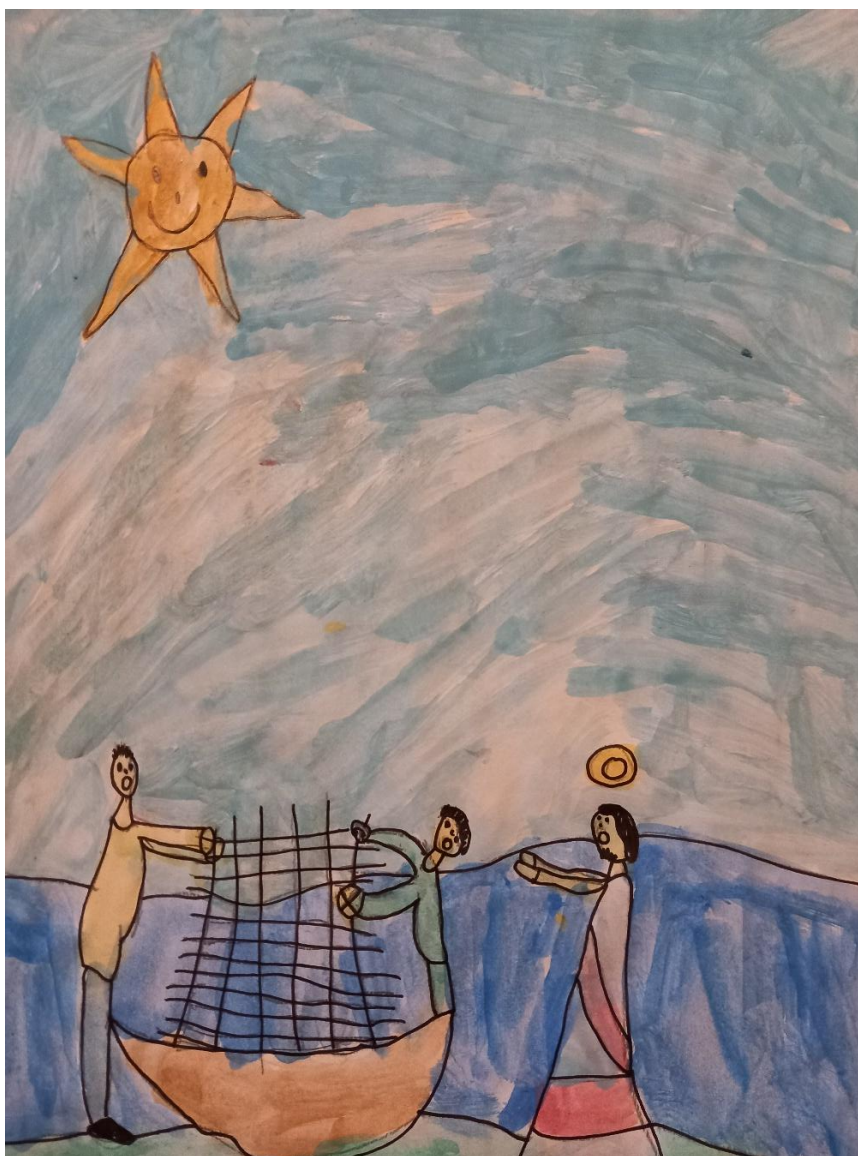
Manžel vstal a šel platit, chtěl, abych na něj počkala na parkovišti. Popadla jsem Erika a zamířila k východu. Starý chlápek se vyčkávavě posadil, přesně mezi mnou a dveřmi. *Pane Bože, ať odsud vypadnu, ještě než na mě nebo na Erika promluví.*

Snažila jsem se jít stranou tak, abych byla k muži zády a aby se k Erikovi nedostaly jeho výpary. Ale Erik, s očima stále upřenýma na svého nejlepšího přítele, se z mé náruče soukal ven a natahoval ručičky směrem k němu. Ve zlomku vteřiny, když jsem s dítětem vyrovnávala váhu, se naše oči setkaly. S prosebným pohledem se zeptal: „Mohl bych si vaše děťátko pochovat?“ Nebylo třeba odpovídat. Erik se

nezadržitelně hnal do jeho náruče, pak si okamžitě položil hlavičku na jeho odrbané rameno. Muž zavřel oči a já jsem uviděla pod jeho řasami slzy. Jeho zestárlé ruce, plné zažrané špíny, bolestně zničené tvrdou prací, něžně, velmi něžně chovaly dětský zadeček a hladily chlapce po zádech.

Stařík Erika chvíli houpal a laskal, pak otevřel oči a zpříma pohlédl do mých. Pevným, velitelským hlasem mi řekl: „Starej se dobře o to dítě.“ „Budu,“ odpověděla jsem. Odtrhl Erika od sebe, nerad, s toužebným bolestným pohledem. Rozpřáhla jsem náruč, abych si vzala syna zpět, a pak mě tento pán ještě jednou oslovil: „Bůh vám žehnej, paní. Právě jste mi dala dárek k Vánocům.“

Nancy Dahlbegerová z knihy Slepí polévka pro křesťanskou duši

Text: Mgr. Martina Fürstová

Obrázek: Barbora Fürstová